

Belangrijke nieuwe vondsten van Triassische zeeëgels

John W.M. Jagt*

In de paleontologische literatuur is al meer dan eens benadrukt dat de Paleozoïcum-Mesozoïcum grens (Perm-Trias) voor zeeëgels erg kritisch was. Het geslacht *Miocidaris* schijnt het enige te zijn dat deze grens overschreed en op deze manier de complete orde van Echinoidea voor uitsterven behoedde. Uit het Vroeg- en Midden-Trias zijn slechts drie soorten bekend (zie Smith, 1984), maar in het Laat-Trias (Karnien) is een opvallende toename in het aantal soorten te constateren en zijn meerdere hogere groepen (Ordes) vertegenwoordigd. Het spreekt voor zich dat deze Laat-Triassische zeeëgels zich kunnen verheugen over een ruime belangstelling van de kant van paleontologen. In 1984 is door Kier een herziene fylogenie van Triassische echiniden voor gesteld. Van zeer recente datum is de ontdekking van nieuwe soorten in het Trias van Noord- en Zuid-Amerika. Fleming (1989) heeft ze onderzocht en geeft hiervan de eerste resultaten in de vorm van een abstract. Aangezien deze melding in een toch niet voor iedereen toegankelijke uitgave is gepubliceerd, volgt hieronder een (vrije) vertaling van de Engelse tekst.

''Recentelijk werd een kollektie samengesteld, die meer dan zestig soorten echiniden uit het Trias van Peru en het westelijk deel van Noord-Amerika omvatte. Noordamerikaanse lokaties zijn Hells Canyon en Wallowa Mountains (Oregon), Wrangel Mountains (Alaska), Lake Shasta (Californië) en Pilot Mountains (Nevada). De lijst van nieuwe soorten verdrievoudigt het tot nu bekende aantal soorten. De studie van deze zeeëgels leverde enige belangrijke ontdekkingen op, vooral de enorme potentiële waarde van zeeëgelstekels voor paleografische analyses en voor morfologische en taxonomische studies. Stekels variëren (soms drastisch) in afmeting, vorm en functie. Deze gevarieerde verzameling stekels kan in parataxa gegroepeerd worden. Deze para-

taxa zijn meer diagnostisch dan de corona's van de zeeëgels. De verspreiding van deze parataxa kan op een kaart uitgezet worden met de bedoeling specifieke migratie- en diversificatie routes aan te tonen. Die kunnen dan gerelateerd worden aan bijbehorende Triassische gesteenteformaties. De diversificatie van Triassische echiniden blijkt hoger dan verwacht. Tot 10 soorten kunnen voorkomen in één lokatie. Tenminste 22 geslachten en 4 tot 6 families zijn nu bekend uit het Trias, het merendeel hiervan is nieuw. De nieuwe familie Lenticidaridae is vooral belangrijk in paleogeografische studies vanwege aanzienlijke morfologische variatie van kenmerken zoals ondersteuning voor het kauwapparaat.''

LITERATUUR

FLEMING, T.P., 1989: New echinoids from the Triassic of North and South America. *Geol. Soc. Am., Abstr. Progr.*, 21(5). 85th Annual meeting Cordilleran Section, 42nd Annual Meeting Rocky Mountains Section, May 8-11-1989. Spokane Convention Center, Spokane, Wash., p.79.

KIER, P.M., 1984: Echinoids from the Triassic (St Cassian) of Italy, their lantern support and a revised phylogeny of Triassic echinoids. *Smiths. Contrib. Paleobiol.* 56. SMITH, A.B., 1984: Echinoid Palaeobiology. George Allen & Unwin - London.

* Maasbreesestraat 55
5921 EJ Venlo